

**Pavlišta D et al. *Neinvazivní karcinomy prsu*. Praha: Maxdorf 2008, 181 s. ISBN 978-80-7345-173-8**

Hlavní autor monografie patří mezi mladší generaci lékařů, promoval v roce 1995 a pracuje v Onkogynekologickém centru Gynekologicko-porodnické kliniky 1. lékařské fakulty UK a VFN Praha a je odpovědný za mamární program. O to cennější je tato publikace, neboť byl schopen v kolektivu spoluautorů oslovit již uznávané kapacity v onkologii, např. prof. Daneše (radiodiagnostik), prim. Gatěka (chirurg), MUDr. Skovajsovou (radiodiagnostika) a doc. Tesařovou (onkoložka). Kolektiv autorů doplňují další mladší a nadějní autoři publikací, dr. Houserková (diagnostika), dr. Novotný (onkolog) a další. Kniha byla podpořena grantem IGA MZ ČR. Publikace se zabývá specifickou problematikou lobulárního a duktálního kar-

cinomu in situ, tedy karcinomů prsu, jejichž počet v naší republice neustále stoupá. Je logickým důsledkem preventivního mamografického programu. Cílem publikace je přinést poznatky z oblasti diagnostiky a léčebné strategie tohoto onemocnění.

V úvodu publikace je popsána problematika patologie obou jednotek, dále historie vývoje diagnostiky duktálního karcinomu in situ (DCIS). Nechybí anatomické a epidemiologické údaje. Na vysoké úrovni je kapitola dr. Zikána o molekulární genetice DCIS, shrnující velice přehledně všechny moderní poznatky v této problematice. Obdobně edukativního charakteru je text dr. Novotného o rizikových faktorech. Velice podrobně je prezentována problematika diagnostiky neinvaziv-

ních nádorů prsu a chirurgické léčby. V knize nechybí poměrně obsáhlá kapitola o histopatologii karcinomů in situ dr. Trnkové. V závěru knihy jsou uvedeny principy onkologické terapie a chemoprevence vzniku a recidivy nádorů prsu. Bohužel v publikaci chybí problematika a význam radio-terapie, která zaujímá v léčebné strategii těchto onemocnění poměrně významné místo. Nicméně i tak je nutno ocenit význam publikace pro stanovení standardních postupů u neinvazivních karcinomů prsu.

*prof. MUDr. Pavel Šlampa, CSc.*

*www.mou.cz*

*e-mail: slampa@mou.cz*

*Doručeno do redakce: 17. 10. 2009*

**Brunová J, Bruna J. *Klinická endokrinologie a zobrazovací diagnostika endokrinopatií*. Praha: Maxdorf 2009. 456 stran. ISBN 978-80-7345-190-5.**

V letošním roce byla vydána v nakladatelství Maxdorf publikace autorů Jana Brunová a Josefa Bruna *Klinická endokrinologie a zobrazovací diagnostika endokrinopatií*. Do rukou se nám tak dostává průvodce praktickou endokrinologií, která se podrobněji věnuje především „běžným“ endokrinním chorobám, tak, jak se s nimi setkáváme v klinické praxi. Tomuto určení odpovídá i členění jednotlivých kapitol.

Endokrinologie se v moderním pojetí stále více prolíná s řadou dalších inter-ních i chirurgických oborů. Správnou činnost žláz s vnitřní sekrecí ovlivňují některé léčebné postupy používané v onkologii, kardiologii, psychiatrii atd. Proto není divu, že je v oboru endokrinologie stále řada novinek.

Autoři popisují prakticky a podrobně zejména kapitoly, ve kterých úročí své bohaté zkušenosti. Vzniklý text je tak velmi přehledný pro praktické použití. Četná schémata dále praktičnost textu umocňují.

Při léčbě endokrinních onemocnění jsme zvyklí využívat běžně řadu zobrazovacích metod. Většina endokrinologů vládne velmi dobře ultrasonografií krku, jen výjimečně ultrasonografií orbit a pro další zobrazovací vyšetření žádáme o pomoc specialisty v radiologii nebo nukleární medicíně. Podstatná většina endokrinologů se spoléhá jen na popis, který nám poskytne hodnotící lékař. Ze zkušenosti však víme, jak se liší popisy různých radiologů, liší se dokonce i základní vyšetřovací postupy jednotlivých

radiologických pracovišť. Navíc se stále zvyšuje kvalita snímkové dokumentace a nejlepší přístrojová technika není dostupná na všech pracovištích.

Pro všechny tyto důvody hodnotím pozitivně zařazení bohaté snímkové dokumentace do knihy. Komentáře ke snímkům jsou psány velmi edukativně, takže jsou dobře srozumitelné i pro nás „neradiology“.

Publikaci doporučuji k přečtení všem, kteří chtějí rozšířit své obzory v klinické endokrinologii.

*MUDr. Karel Starý*

*www.fnbrno.cz*

*e-mail: kstary@fnbrno.cz*

*Doručeno do redakce: 28. 10. 2009*

**Hrdá P, Novák Z, Šterzl I. Endokrinní orbitopatie. Praha: Maxdorf 2009. 109 stran. ISBN 978-80-7345-194-3.**

V letošním roce byla v nakladatelství Maxdorf vydána publikace autorů MUDr. P. Hrdé, MUDr. Z. Nováka, CSc., a prof. I. Štercla, CSc., Endokrinní orbitopatie.

Domovským pracovištěm autorů je Endokrinologický ústav v Praze, kde se autoři celou svou profesní dráhu věnují nemocem štítné žlázy. Pracovníci ústavu ve svých vědeckých projektech usilovně hledají hlubší etiopatogenetické souvislosti tyreopatií a posunují „běžné“ choroby do roviny, kde terénní endokrinolog váhá, jestli ještě umí léčit funkční poruchy štítné žlázy.

Těžko hledat kontroverznější téma v endokrinologii než orbitopatie. Jedná se o typickou diagnózu na pomezí

oborů, kdy se zvykle o pacienty stará endokrinolog, ovšem k úspěšné léčbě je třeba i spolupracující oftalmolog, otorinolaryngolog, chirurg, specialista v nukleární medicíně a v neposlední řadě i radiodiagnostik.

Při léčbě endokrinní orbitopatie si dovoluujeme léčebně zasáhnout blíže podstatě onemocnění, využíváme imunosupresiva a připravujeme pacienta tak, aby naše léčba byla účinná a léčebný efekt co možná nejdéší.

Endokrinní orbitopatie je pro svou mnohotvarost velmi diskutovaným tématem na všech endokrinologických odborných akcích a je znát velký zájem o toto téma. Proto jsem osobně velmi rád, že trh s odbornou literatu-

rou obohatila tato nová publikace. Velmi komplexně popisuje problematiku endokrinní orbitopatie, resp. Graves-Basedowské tyreotoxikózy, přináší recentní informace týkající se podstaty onemocnění, diagnostiky i léčby.

Na adresu autorů lze říci tolik: Znej svou věc a slova přijdou sama. Kniha je psána neobyčejně přehledně a jsem přesvědčen, že se stane bestsellerem soudobé endokrinologické literatury.

MUDr. Karel Starý

[www.fnbrno.cz](http://www.fnbrno.cz)

e-mail: [kstary@fnbrno.cz](mailto:kstary@fnbrno.cz)

Doručeno do redakce: 28. 10. 2009

**Fajt T, Dvořák V, Skřivánek A et al. Almanach ambulantní gynekologie. Praha: Maxdorf Jessenius 2009. 284 stran. ISBN 978-80-7345-191-2.**

Vydání této knihy je velmi vítaným počinem, a to nejenom pro gynekology pracující v ambulancích, ale i pro postgraduální studium gynekologů a porodníků v přípravě na specializaci v oboru. Jistě po ní sáhnou i ti, kteří pracují na gynekologicko-porodnických odděleních a součástí jejichž aktivit je i ambulantní praxe. Monografie je volně složena z jednotlivých kapitol, které jsou samy o sobě autory zpracovány jako up to date poznatky v dané oblasti ambulantní gynekologie. Každá kapitola je doplněna recentní a zásadní literaturou pro ty čtenáře, kteří si chtějí doplnit znalosti o dané problematice. Většina kapitol je doplněna tabulkovou nebo obrazovou dokumen-

tací. Text vhodně doplňují reklamní listy s informacemi týkajícími se produktů se vztahem k probírané tematice. Kladem knihy je i skutečnost, že hlavní autoři přizvali ke spolupráci i negynekology z hraničních oborů, jako je kardiologie, obezitologie, adicologie, endokrinologie, stomatologie, fyzioterapie a genetika. Dalším pozitivem je zařazení kapitoly MUDr. Skřivánka o screeningu kolorektálního karcinomu, jehož realizace se stále častěji dostává do repertoáru ambulantních gynekologů.

Snad jen na margo. Tyto paragynekologické kapitoly jsou obsaženy na 102 stranách z 279. V knize mi naopak chybí zcela zásadní kapitoly. Chybí

úvod hlavních autorů, ve kterém by objasnili smysl a filozofii knihy. Jako první kapitulu bych si představoval obecné pojednání o práci, povinném vybavení a personálním zabezpečení gynekologické ambulance. Dále v knize zcela postrádám zásadní kapitolu o prenatální poradně. Tato činnost tvoří velmi podstatnou část činnosti ambulantního gynekologa a je stále v odborné společnosti diskutována a doplňována.

prof. MUDr. Aleš Roztočil, CSc.

[www.nemji.cz](http://www.nemji.cz)

e-mail: [roztocila@nemji.cz](mailto:roztocila@nemji.cz)

Doručeno do redakce: 8. 10. 2009